

LUẬN ĐẠI TÔNG ĐỊA HUYỀN VĂN BỔN

QUYỂN 14

Phần thứ 27: ĐẠI QUYẾT TRẠCH HỆ PHƯỢC ĐỊA ĐỊA PHẨM LOẠI BẤT CÁT TƯỜNG ĐẠO LỘ

(Phần quyết trạch về con đường không tốt lành vì
phẩm loại phiền não đầy khắp nơi)

Như vậy đã nói về phần Đại quyết trạch Ma ha bảo luân vương
quảng đại viên mãn vô thượng địa địa. Tiếp theo sẽ nói về phần Đại
quyết trạch hệ phước địa địa phẩm loại bất cát tường đạo lộ. Tướng
trạng đó thế nào? Kệ nói:

*Trong phạm vi con đường phiền não
Cũng phát sanh phần vị kim cang
Dựa vào phần vị lập tướng chuyển
Thì xuất hiện bốn loại của pháp
Gọi là năng, sở, chướng và quả
Bốn loại pháp như vậy xuất hiện
Đều là hạn lượng thuộc hữu vi
Đúng như pháp thuận theo quán sát.*

Luận nói: Ở trong phần Hệ phước địa địa phẩm loại bất cát tường đạo
lộ, cũng có năm mươi một phần vị kim cang. Dựa vào các phần vị này
để kiến lập tướng chuyển, thì có bốn loại pháp. Thế nào là bốn
loại?

- Một là pháp của trí là chủ thể chứng.
- Hai là pháp thuộc lý của đối tượng được chứng.
- Ba là pháp thuộc sự chướng ngại.
- Bốn là pháp thuộc quả chứng đắc.

Đây gọi là bốn loại. Bốn pháp như vậy đều là hạn lượng thuộc hữu
vi, hãy tư duy tường tận để chọn lựa! Như kệ nói: “Trong phạm vi

con đường phiền não, cũng phát sanh phần vị kim cang, dựa vào phần vị lập tướng chuyển, thì xuất hiện bốn loại của pháp, gọi là chủ thể, đối tượng, chướng và quả, bốn loại pháp như vậy xuất hiện, đều là hạn lượng thuộc hữu vi, đúng như pháp thuận theo quán sát”. Bốn pháp như vậy tất cả có số lượng bao nhiêu? Hình tướng chuyển của chúng sẽ như thế nào? Kệ nói:

*Mỗi pháp đều có hai loại pháp
Đó là thể tướng của bốn - thì
Sanh diệt chướng cùng tăng giảm quả
Tướng chuyển chỉ có lên phía trên.*

Luận nói: Trong bốn loại pháp mỗi pháp đều có hai loại.

Thế nào là hai trí? Một là trí của tánh đức vốn có xưa nay. Hai là trí của đức nay mới khởi. Đó là hai trí.

Thế nào là hai lý? Một là . Hai là lý về tướng có thật. Đây gọi là hai lý.

Thế nào là hai chướng? Một là bốn sanh chướng ngại đến bốn sanh. Hai là bốn diệt chướng ngại đến bốn diệt. Đây gọi là hai chướng. Thế nào là hai quả? Một là tăng thêm quả của công đức. Hai là giảm bớt quả của lỗi lầm. Đây gọi là hai quả.

Như kệ nói: “Mỗi pháp đều có hai loại pháp, đó là thể tướng của bốn - thì, sanh diệt chướng cùng tăng giảm quả”. Tu hành tướng chuyển chỉ có hướng lên phía trên (Thượng thượng). Như kệ nói: “Tướng chuyển chỉ có lên phía trên”. Đối trị chướng ngại và chứng quả có hạn lượng đối đãi sai biệt, hình tướng như thế nào? Kệ nói:

*Bốn sanh đối với thể tăng thêm
Thỉ diệt đối với tướng giảm đi
Dù nhiều cũng thông suốt rõ ràng
Như pháp hãy tiếp thu quán sát.*

Luận nói: Trí của tánh đức vốn có xưa nay, đoạn trừ bốn sanh chướng ngại đến bốn sanh, chứng được lý về thể có thật, thành tựu và tăng thêm quả của công đức. Như kệ nói: “Bốn sanh đối với thể tăng thêm”. Trí do đức nay mới phát khởi, đoạn trừ bốn diệt chướng ngại đến bốn diệt, chứng được lý về tướng có thật, thành tựu và giảm bớt quả của lỗi lầm. Như kệ nói: “Thỉ diệt đối với tướng giảm đi”. Như vậy bốn pháp, trong năm mươi một loại phần vị chân kim cang thấy đều đầy đủ, hãy tư duy tưởng tận để chọn lựa! Chỉ có luôn luôn chuyển hay là cùng loại chuyển? Là cùng loại chuyển, như kệ nói: “Dù nhiều cũng thông suốt rõ ràng, như pháp hãy tiếp thu quán sát”. Hai chướng sanh - diệt có

nghiệp dụng sai biệt, hình tướng như thế nào? Kệ nói:

*Lúc ban đầu chủ định sanh diệt
Do vì đảm nhận được sanh diệt.*

Luận nói: Công đức thiện căn phát khởi mạnh lên, đối trị chuyển sang tốt đẹp phát triển mạnh lên, chuyển sang đảm nhận đối trị tiêu diệt mọi sự việc xảy ra trái ngược. Như kệ nói: “Lúc ban đầu chủ định sanh diệt, do vì đảm nhận được sanh diệt”. Vì thế trong Kinh Đại Kim Cang Sơn Bảo Hải Hội Chúng nói như vậy: “Lại nữa, này Văn-thù-sư-lợi! Trước đây ông đã hỏi, thế nào gọi là các pháp vô thường cùng một loại như nhau, mà chuyển môn thứ nhất ấy là vì bốn loại vô thường? Ta đã nói như vậy: Thế nào là bốn loại? Một là trí vô thường. Hai là lý vô thường. Ba là vô thường vô thường. Bốn là thượng quả vô thường. Đây gọi là bốn loại. Này Văn-thù-sư-lợi! Nói là trí vô thường, vì đoạn phiền não. Nói là lý vô thường, đó là trí sở chứng. Nói là vô thường vô thường, vì bị đoạn trừ. Nói là thượng quả vô thường, vì tiếp đãi với năng lực của nhân”. Cho đến nói rộng.

**Phần thứ 28: ĐẠI QUYẾT TRẠCH HỆ PHƯỚC ĐỊA
ĐỊA TỰ NHIÊN BỐN VƯƠNG MA HA... PHẨM**
(Phần quyết trạch về Ma ha... phẩm của Bốn Vương tự nhiên
đối với tất cả các chủng loại phiền não)

Như vậy đã nói về phần Đại quyết trạch hệ phước địa địa phẩm loại bất cát tướng đạo lộ. Tiếp theo sẽ nói về phần Đại quyết trạch hệ phước địa địa tự nhiên Bốn Vương Ma Ha... phẩm. Tướng trạng đó thế nào? Kệ nói:

*Trong phạm vi Bốn Vương tự nhiên
Có các pháp hữu vi - vô vi
Chuyển tiếp đầy đủ và viên mãn
Trong này có thượng chuyển, hạ chuyển.*

Luận nói: Ở trong phần Tự nhiên Bốn Vương Ma Ha... phẩm, thì có hai chuyển. Thế nào là hai chuyển?

- Một là hữu vi chuyển.
- Hai là vô vi chuyển.

Đây gọi là hai chuyển. Như kệ nói: “Trong phạm vi Bốn Vương tự nhiên, có các pháp hữu vi - vô vi, chuyển tiếp đầy đủ và viên mãn”. Cũng có hai chuyển. Thế nào là hai chuyển? Một là thượng chuyển. Hai là hạ chuyển. Đây gọi là hai chuyển. Như kệ nói: “Trong này có thượng chuyển, hạ chuyển”. Hữu vi vô vi tất cả có số lượng bao nhiêu? Tướng

trạng của thượng chuyển - hạ chuyển như thế nào? Kệ nói:

*Pháp vô vi chỉ có một loại
Pháp hữu vi thì có hai loại
Như thứ tự thật và bốn, thì
Pháp vô vi chi phối thượng - hạ
Sanh ra hai loại pháp hữu vi
Chuyển tiếp trở thành rộng lớn hơn.*

Luận nói: Pháp vô vi có một loại, pháp hữu vi có hai loại, một nghĩa là vì có thật. Hai là vì vốn có và mới có. Như kệ nói: “Pháp vô vi chỉ có một loại, pháp hữu vi thì có hai loại, như thứ tự thật và bốn, thì”. Như vậy ba pháp này trong năm mươi một loại phần vị kim cang cũng có tướng chuyển tăng thêm công đức ở phần trên và phần dưới. Tướng chuyển ở phần trên thế nào? Nghĩa là trong thời gian hưởng lên trên, pháp vô vi chi phối hết thảy mọi phần vị, tất cả đều sanh ra và tăng thêm một vạn bốn - thì tuệ giác thanh tịnh vi diệu, trong thời gian hưởng xuống dưới, hết thảy mọi phần vị đều sanh ra và tăng thêm đầy đủ trọn vẹn hai ức bốn - thì tuệ giác thanh tịnh vi diệu, như vậy và hoàn toàn như vậy đều là Như Như từ thượng hạ đến vô lượng bé nhỏ. Như nói về quyển thuộc của căn bản giữ lại cũng như vậy. Như kệ nói: “Pháp vô vi chi phối thượng, hạ, sanh ra hai loại pháp hữu vi, chuyển tiếp trở thành rộng lớn hơn”. Như thứ tự ấy, số lượng tăng lên thuận theo biết rõ. Trong Kinh Phẩm Địa Kinh Luận giải thích như vậy: “Trong biển cả của Bốn Vương ấn tàng nơi thế gian, công đức vô thường rất nhiều không tính được, công đức thường trú thì số đó rất ít ỏi, vì vậy cho nên nói là tạng địa thế gian”. Cho đến nói rộng.

